

Brochure

Echtscheiding

(Echt)scheiding en pensioen

Bij (echt)scheidingen komen er op de (huwelijks)partners heel veel zaken af die geregeld moeten worden. Ook rond pensioenen moet dan het een en ander gebeuren. Wat gebeurt er bijvoorbeeld met de pensioenaanspraken die zijn opgebouwd? Wat er geregeld moet worden en op welke manieren dat dit kan, of moet, daarover gaat deze brochure.

Spreekt men over '(echt)scheiding', dan bedoelen we ook het beëindigen van het geregistreerd partnerschap of het notarieel vastgelegd samenlevingscontract. Bij een samenwonen met samenlevingscontract moet de partner zijn aangemeld bij het pensioenfonds.

(Echt)scheiding en woon je in Nederland?

Als je in Nederland woont en de scheiding vindt ook plaats in Nederland, dan hoef je de scheiding niet door te geven aan PDN. PDN ontvangt hiervan automatisch bericht via de Basis Registratie Personen (BRP).

(Echt)scheidig en woon je in het buitenland?

Als je gaat scheiden terwijl je in het buitenland woont, dan moet je de (echt)scheiding zelf melden bij PDN. Op het pensioen dat is opgebouwd in Nederland zijn de Nederlandse wetten van toepassing zoals in deze brochure beschreven.

(Echt)scheiding en ouderdomspensioen

Hoe het ouderdomspensioen bij een (echt)scheiding verdeeld moet worden, staat in een wet van 1 mei 1995 (de Wet Verevening Pensioenrechten bij Scheiding). Volgens deze wet is er een standaardverdeling. De standaardverdeling houdt in dat de ex-partner aanspraak maakt op de helft (50%) van het opgebouwde ouderdomspensioen in de huwelijkse periode.

Dit betekent als je straks met pensioen gaat, dat je ex-partner recht heeft op dit ouderdomspensioen. Het ouderdomspensioen waar je ex-partner recht op heeft heet 'verevend pensioen'.

Om ervoor te zorgen dat PDN straks aan jou het ouderdomspensioen betaalt en aan je ex-partner rechtstreeks het verevend pensioen moet je wel na je (echt)scheiding het 'Mededelingsformulier in verband met verdeling van ouderdomspensioen bij scheiding' invullen en opsturen. [Klik hier om het mededelingsformulier te openen](#). Wordt het mededelingsformulier binnen twee jaar na de datum van (echt)scheiding ingestuurd, dan is de handtekening van één van beide ex-partners voldoende. Voorwaarde is wel dat voor de standaardverdeling (50% / 50%) wordt gekozen.

Als het mededelingsformulier ná die 2 jaar wordt ingediend, wordt het door PDN toch in behandeling genomen. Beide ex-partners moeten dan wel een handtekening op het mededelingsformulier plaatsen. Dit laatste geldt alleen voor (echt)scheidingen vanaf 1 januari 2010.

Stuur je het formulier niet naar PDN dan betaalt het pensioenfonds het hele ouderdomspensioen vanaf je pensionering aan jou. Je ex-partner houdt toch recht op een deel van je ouderdomspensioen. Je moet dan zelf iedere maand het verevend ouderdomspensioen aan je ex-partner betalen.

Als je het formulier naar PDN stuurt, ontvangen jij en je ex-partner binnen twee maanden bericht over de verdeling van het ouderdomspensioen.

Als PDN de verdeling van het pensioen regelt dan zijn hieraan kosten verbonden. Deze kosten worden bij iedere ex-partner voor de helft in rekening gebracht op de eerste uitkering.

Is de verdeling van het ouderdomspensioen eenmaal vastgesteld, dan kan het bedrag van het verevend pensioen in de loop van de tijd nog groeien. Dat gebeurt als het pensioenfonds besluit toeslagen toe te kennen (te indexeren) om de koopkracht van het pensioen op peil te houden. Ook bestaat de mogelijkheid dat het bedrag verlaagd wordt. Bijvoorbeeld als het pensioenfonds moet besluiten om te korten, omdat de dekkingsgraad te laag is.

Het verevend pensioen waar je ex-partner recht op heeft, gaat in als je met pensioen gaat. Besluit je af te wijken van je pensioendatum, dan heeft dat invloed op de hoogte van je

ouderdomspensioen. Ook voor je ex-partner wijzigen in dat geval de ingangsdatum en de hoogte van het verevend pensioen.

Voorbeeld

Peter en Marie gaan scheiden. Op dat moment is Peter 45 jaar. Peter en Marie zijn 20 jaar getrouwd geweest. Peter ging werken toen hij al vijf jaar getrouwd was. Hij heeft tijdens het huwelijk dus 15 jaar pensioen opgebouwd bij PDN. Het opgebouwde ouderdomspensioen over die periode bedraagt bijvoorbeeld 15.000 euro (bruto).

Als Peter met pensioen gaat, ontvangt Marie 7.500 euro (bruto) verevend pensioen per jaar. Mogelijk is dat bedrag hoger als PDN in de loop van de tijd toeslagen heeft toegekend.

(Echt)scheiding en PPS-saldo

Heb je tijdens het huwelijk ook deelgenomen aan de PPS-regeling, dan wordt het PPS-saldo dat in de huwelijkse periode is gespaard ook verdeeld. Deze verdeling gebeurt op dezelfde manier als het ouderdomspensioen. Het deel waar je ex-partner aanspraak op maakt heet verevend PPS-saldo.

(Echt)scheiding en Nettopensioenregeling (NPR)

Spaar je in de NPR voor netto pensioenkapitaal, of heb je gespaard in de NPR dan wordt het netto pensioenkapitaal ook verdeeld. Ook de ingekochte pensioenaanspraken in de NPR worden verdeeld. Deze verdeling gebeurt ook weer op dezelfde manier als het ouderdomspensioen en PPS-saldo. Het deel waar je ex-partner aanspraak op maakt heet verevend netto-pensioenkapitaal of verevend nettopensioen.

(Echt)scheiding na pensionering

Het kan ook voorkomen dat een (echt)scheiding pas plaatsvindt na de pensionering. Ook dan zijn dezelfde regels van toepassing op het ouderdomspensioen.

Aanvullende voorwaarde bij einde samenlevingscontract

Wat hierboven wordt vermeld onder '(Echt)scheiding en Ouderdomspensioen, PPS-saldo en NPR' is bij einde samenlevingscontract niet in de wet geregeld. Bij het eindigen van het samenlevingscontract kun je toch afspraken maken over de verdeling van het pensioen. Je kunt dit alleen doen als je partner is aangemeld bij het pensioenfonds vóór de beëindiging van het samenlevingscontract.

Er is dan wel nog een aanvullende voorwaarde van toepassing. Deze aanvullende voorwaarde is dat de afspraken over de verdeling in het (beëindigings)contract worden opgenomen.

Bijzonder partnerpensioen

Partnerpensioen is pensioen dat aan je partner wordt uitgekeerd als je overlijdt. Bij een (echt)scheiding gebeurt er ook iets met dit partnerpensioen. Je ex-partner maakt tot aan de datum scheiding aanspraak op het partnerpensioen. We noemen dit na de (echt)scheiding bijzonder partnerpensioen. Dit wordt geregeld in de Pensioenwet. Als je overlijdt wordt het bijzonder partnerpensioen aan je ex-partner uitgekeerd.

Bijzonder tijdelijk partnerpensioen

Tijdelijk partnerpensioen is pensioen dat ook aan je partner wordt uitgekeerd als je overlijdt. Het tijdelijk partnerpensioen wordt uitgekeerd tot de AOW-datum of de 65-jarige leeftijd van de partner. Een (echt)scheiding heeft ook gevolgen voor het tijdelijk partnerpensioen. Je ex-partner maakt hier aanspraak op tot het

moment van scheiding. We noemen dit na de scheiding bijzonder tijdelijk partnerpensioen. Als je overlijdt, wordt het bijzonder tijdelijk partnerpensioen aan je ex-partner uitgekeerd tot de AOW-leeftijd of de 65-jarige leeftijd.

(Echt)scheiding en afwijkende afspraken

Het is mogelijk dat jij en je ex-partner bij de (echt)scheiding andere afspraken maken. Je kunt afwijkende afspraken maken over de verdeling van het pensioen. En je kunt ook afwijkende afspraken maken over het bijzonder (tijdelijk) partnerpensioen. Als jij en je ex-partner afwijkende afspraken maken, dan moeten jullie deze vastleggen in een gewaarmerkt document over de scheiding. Let erop dat dit vastleggen op de juiste wijze met vermelding van de juiste wetten gebeurt. Jullie moeten deze afwijkende afspraken aan PDN doorgeven. Dit kan door een kopie van de gemaakte afspraken aan ons te sturen. Indien je wilt weten welke mogelijkheden er zijn, kun je contact opnemen met de afdeling pensioenen via telefoonnummer 045-5782705. Je kunt ook een e-mail sturen naar info.pdn@dsm.com.

Het is ook mogelijk dat jij en je ex-partner al in de gewaarmerkte akte van huwelijkse voorwaarden afwijkende afspraken hebben gemaakt. Stuur dan hiervan een kopie naar PDN.

Overlijden van je ex-partner

Als je ex-partner overlijdt, krijg jij weer je volledige ouderdomspensioen. Het verevend ouderdomspensioen wordt dan weer bij je eigen ouderdomspensioen opgeteld. Het bijzonder (tijdelijk) partnerpensioen krijg je ook terug na het overlijden van je ex-partner. Dit wordt dan weer (tijdelijk) partnerpensioen voor een eventuele nieuwe partner. Voorwaarde is wel dat je nog niet gepensioneerd bent en/of dat er geen uitgaande waardeoverdracht heeft plaatsgevonden.

Voorbeeld

Peter uit het vorige voorbeeld is inmiddels een stuk ouder. Als hij 70 jaar is, sterft Marie die al vijf jaar verevend pensioen van PDN ontving. Voor Peter betekent dit dat zijn ouderdomspensioen met 7.500 euro (bruto) per jaar wordt verhoogd.

(Echt)scheiding en conversie

Naast de in deze brochure beschreven mogelijkheden is er nog een andere mogelijkheid. Dat is de conversie van pensioen. Er is een groot verschil tussen conversie en de eerder besproken verdelingsmogelijkheden. Bij conversie worden 'alle' aanspraken verevende én het bijzonder (tijdelijk) partnerpensioen omgezet in één ouderdomspensioen op het leven van je ex-partner. Het geld van jou en je ex-partner komt als het ware in twee verschillende potjes terecht. Je ex-partner kan na conversie zelf beslissen wanneer het pensioen ingaat. Jijzelf en je ex-partner hebben na conversie op pensioengebied niks meer met elkaar te maken. Als je conversie toepast en je ex-partner overlijdt dan krijg je het pensioen van je ex-partner niet meer terug. Dit pensioen vervalt dan aan het pensioenfonds. Je ex-partner kan na conversie het pensioen overdragen naar het eigen pensioenfonds.

Je ex-partner heeft dan helemaal niets meer met PDN te maken.

PDN moet vooraf toestemming geven als jij en je ex-partner kiezen voor conversie. PDN geeft deze toestemming alleen als voldaan is aan de volgende voorwaarden:

1. Beide ex-partners vullen het 'Mededelingformulier in verband met verdeling van ouderdomspensioen bij scheiding' in. Het formulier moet ook door beide ex-partners worden ondertekend. Het formulier stuurt u samen met het onder punt 2 genoemde document naar PDN.
2. De afspraak over conversie moet zijn vastgelegd in een gewaarmerkt document met betrekking tot de scheiding of in de gewaarmerkte akte van huwelijkse voorwaarden.

Voorbeeld van verschil tussen conversie en standaardverdeling (50%-50%)

Martijn 45 jaar en zijn partner Natascha 42 jaar gaan scheiden.

Ze hebben gekozen om de verdeling van de pensioenaanspraken van Martijn bij PDN te verdelen door middel van conversie. Martijn heeft gedurende de tijd dat hij gehuwd was met Natascha aan ouderdomspensioen € 25.000 opgebouwd. Aan partnerpensioen heeft hij opgebouwd € 17.500. En dan is er nog tijdelijk partnerpensioen van € 3.500.

Na **conversie** zien de pensioenaanspraken voor Martijn en Natascha er als volgt uit:

- Martijn ontvangt vanaf zijn pensioendatum tot zijn overlijden:
Ouderdomspensioen: € 13.948
- Natascha ontvangt vanaf haar pensioendatum tot haar overlijden:
Ouderdomspensioen: € 17.202

Hadden Martijn en Natascha niet voor conversie gekozen maar voor **verevening**, dan zagen de aanspraken er na scheiding als volgt uit:

- Martijn ontvangt vanaf zijn pensioendatum tot zijn overlijden:
Ouderdomspensioen: € 12.500
- Natascha ontvangt vanaf de pensioendatum van Martijn, totdat Martijn overlijdt:
Verevend ouderdomspensioen: € 12.500
Deze uitkering stopt bij het overlijden van Martijn
- Als Martijn overlijdt, ontvangt Natascha tot haar overlijden:
Levenslang bijzonder partnerpensioen: € 17.500
en tot haar AOW-leeftijd of 65-jarige leeftijd een tijdelijk partnerpensioen: € 3.500

De verschillen in de aanspraken bij conversie of verevening komen door een andere berekening van die aanspraken. Bij verevening wordt alleen rekening gehouden met het leven (en overlijden) van Martijn. Bij Conversie wordt de band met het leven van Martijn doorgeknipt en krijgt Natascha een eigen recht.

(Alle bedragen zijn bruto per jaar).

Welke acties moet je ondernemen in verband met pensioenen als je gaat scheiden?

De acties zijn noodzakelijk indien je wenst dat de uitbetaling van het pensioen aan je ex-partner door PDN wordt gedaan.

- Je moet binnen 2 jaar na de datum van (echt)scheiding het 'Mededelingformulier in verband met verdeling van ouderdomspensioen bij scheiding' invullen en opsturen. [Klik hier om het formulier te openen.](#)

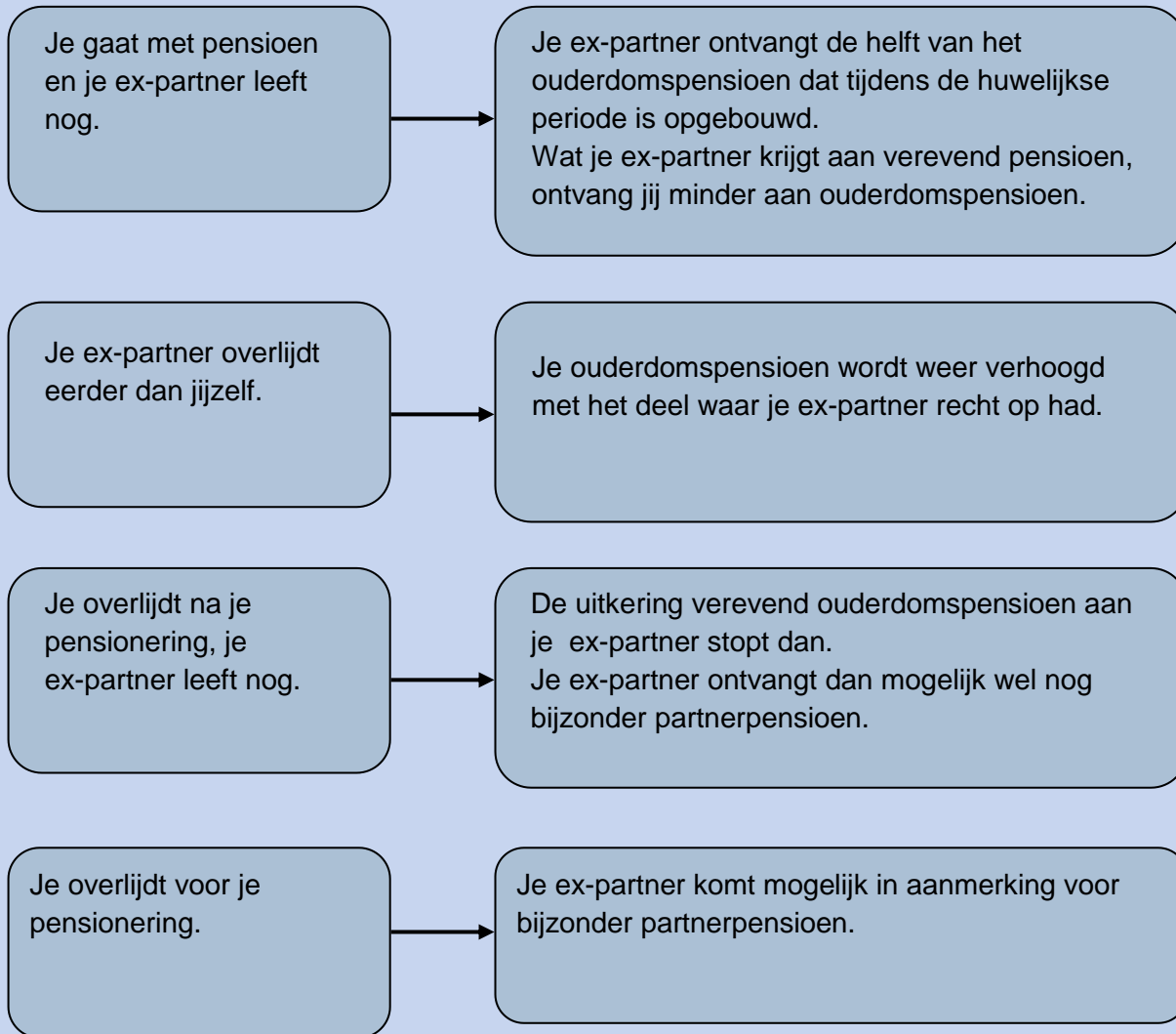
Wat stuurt u mee met het mededelingsformulier?

- Past u de wettelijke standaardverdeling (50%-50%) toe?
Dan hoeft u niets mee te sturen met het mededelingsformulier.
- Heeft u afwijkende afspraken gemaakt over de verdeling van het ouderdomspensioen?
Stuur een gewaarmerkte kopie van de huwelijkse voorwaarden of een kopie van het gewaarmerkt document met betrekking tot de scheiding mee waarin de afwijkende afspraken vastliggen. U mag ook alleen een kopie sturen van de volgende pagina's: de eerste pagina met de namen van beide ex-partners, de pagina waarop de afspraken over pensioen zijn gemaakt, de laatste pagina met handtekeningen van beide ex-partners.
- Is uw huwelijk of geregistreerd partnerschap in het buitenland gesloten?
Stuur een gewaarmerkte kopie van de huwelijksakte of akte van registratie van het partnerschap.
- Is uw huwelijk of geregistreerd partnerschap in het buitenland beëindigd?
Stuur een gewaarmerkte kopie van het bewijs van echtscheiding of beëindiging van het geregistreerd partnerschap.

Meer informatie

- Je kunt voor vragen over pensioen en scheiding tijdens kantooruren altijd bellen met de afdeling pensioenen van PDN (045-5788100) of een e-mail sturen met een vraag naar: info.PDN@dsm.com.
- Informatie over dit onderwerp vind je ook op www.rijksoverheid.nl. Zoek dan naar familie en gezin' daarna klikken op 'familie, jeugd en gezin en scheiden'. Het telefoonnummer is 1400.
- Veel informatie geeft www.pensioenkiijker.nl.
- Het Ministerie van Justitie geeft informatie via www.justitie.nl. Kijk dan op 'Familie en gezin' en vervolgens bij Scheiding en alimentatie'.
- Ook kun je terecht op de website www.vfas.nl van de Vereniging van Familierecht Advocaten en scheidingsbemiddelaars (VFAS).

Overzicht

Contact

Bij vragen over je pensioen kun je terecht op de website: www.PDNpensioen.nl
of bij onze Pension Desk:
tel. 045 - 5788100
e-mail: info.PDN@dsm.com

Pensioenreglement

Lees meer over pensioen en (echt)scheiding in het pensioenreglement door op het icoon hiernaast te klikken.

Disclaimer

De in deze brochure verstrekte informatie van Stichting Pensioenfonds DSM Nederland, gevestigd te Heerlen (het "pensioenfonds") is van algemene aard, uitsluitend indicatief en aan wijzigingen onderhevig. De vermelde gegevens zijn uitsluitend bedoeld om deelnemers algemene informatie te verstrekken. De gegeven informatie wordt verondersteld betrouwbaar te zijn, echter het gebruik van de informatie geschiedt geheel voor risico van de gebruiker. Noch de uitvoerder (zijnde DSM Pension Services B.V.), noch het pensioenfonds aanvaardt enige aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden of onvolkomenheden in de informatie, of voor schade ontstaan in verband met het gebruiken, het afgaan op of verspreiden van de informatie. Rechten kunnen uitsluitend worden ontleend aan het voor de deelnemer geldende pensioenreglement.